

การพัฒนาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาภาษาถิ่นอีสานใต้ จังหวัดศรีสะเกษ
The Guideline Development for School Curriculum Development of South Isaan Dialect
in Sisaket Province.

ว่าที่ ร.ต.ชาญณรงค์ พันธุ์แก่น*

ดร.ธัญญธร ศรีวิเชียร**

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาภาษาถิ่นอีสานใต้ 2) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และ 3) พัฒนาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาภาษาถิ่นอีสานใต้ จังหวัดศรีสะเกษ การวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของการพัฒนาหลักสูตรภาษาถิ่นอีสานใต้ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาภาษาถิ่นอีสานใต้ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 44 คน ครูผู้สอน 286 คน รวมทั้งสิ้น 330 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ระยะที่ 3 การศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาภาษาถิ่นอีสานใต้ จังหวัดศรีสะเกษ ผู้ให้ข้อมูลรวม 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนา โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

1. องค์ประกอบของการพัฒนาหลักสูตรภาษาถิ่นอีสานใต้ของสถานศึกษา ที่จะใช้ในการวิจัย 6 ขั้นตอน ดังนี้ การจัดตั้งคณะทำงาน การวินิจฉัยความต้องการ/สำรวจสภาพปัญหา การกำหนดจุดประสงค์/จุดมุ่งหมายที่ชัดเจน การเลือกเนื้อหาสาระจัดทำโครงสร้างหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการประเมินหลักสูตร

2. สภาพปัจจุบันการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาภาษาถิ่นอีสานใต้ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ การวินิจฉัยความต้องการ/สำรวจสภาพปัญหา การเลือกเนื้อหาสาระจัดทำโครงสร้างหลักสูตรการกำหนดจุดประสงค์/จุดมุ่งหมายที่ชัดเจน การจัดตั้งคณะทำงาน การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินหลักสูตร

สภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาภาษาถิ่นอีสานใต้ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การประเมินหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน การเลือกเนื้อหาสาระจัดทำโครงสร้างหลักสูตร การกำหนดจุดประสงค์/จุดมุ่งหมายที่ชัดเจน การวินิจฉัยความต้องการ/สำรวจสภาพปัญหา และการจัดตั้งคณะทำงาน

3. แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาภาษาถิ่นอีสานใต้ จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมและด้านความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การพัฒนาแนวทาง, การพัฒนาหลักสูตร, ภาษาถิ่นอีสานใต้

*การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

**อาจารย์ประจำคณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ABSTRACT

This research aimed to 1) study the components of curriculum development 2) current and desirable situation, 3) The Guideline Development for School Curriculum Development of South Isaan Dialect in Sisaket Province. This research was divided into 3 periods. The first period was a study the components of curriculum development. Informants included 5 educational experts. Phase 2 Study of current conditions and desirable conditions. The sample consisted of 44 school administrators, 286 teachers and 330 persons. Stage 3: Curriculum Development of South Isaan Dialect in Sisaket Province. Informants included 5 educational experts.

This research found the following results.

1. Elements of Curriculum Development of South Isaan Dialect in Sisaket Province. To be used in the research 6 steps as follows. Diagnosing needs / exploring problematic Clear purpose / purpose Content selection, curriculum design. Implementing curriculum in curriculum and curriculum assessment.

2. The present condition of the Curriculum Development of South Isaan Dialect in Sisaket Province. Was at a moderate level. Sort the average scores from descending to Diagnosing needs / exploring problematic Content selection, curriculum design. Clear purpose / purpose Establishment of working group implementing curriculum in curriculum and curriculum assessment.

Desirable condition of the Curriculum Development of South Isaan Dialect in Sisaket Province. Overall at the highest level. Sort the average score from over Find the least. Implementing the curriculum The teaching and learning Selection of content Curriculum structure Clear purpose / purpose Diagnosing needs / exploring problematic And the establishment of a working group

3. The Guideline Development for School Curriculum Development of South Isaan Dialect in Sisaket Province. It was found that the appropriateness of the experts have the opinion that overall. It is most appropriate and feasible. Experts have the opinion that overall there is a possibility at the level most.

Keywords: development of guidelines, curriculum development, South Isaan Dialect

กุ่มิหลั้ง

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ได้กล่าวว่ ประเทศไทยจะต้องเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งภายนอกและภายในประเทศที่ปรับเปลี่ยนเร็วและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เป็นทั้งโอกาสและความเสี่ยงต่อการพัฒนาประเทศโดยเฉพาะข้อผูกพันที่จะเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 จึงจำเป็นต้องนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่พร้อมทั้งเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้นเพื่อใช้ในการเตรียมความพร้อมให้แก่คนสังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศ ให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม สามารถพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าต่อไปเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทยตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553, หน้า ก) เป็นไปตามหลักการปฏิรูปการศึกษาในรอบที่ 2 (2552-2561) ที่มีวิสัยทัศน์หลักที่จะให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ เน้นประเด็นหลักสามหลัก คือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียน สถานศึกษา แหล่งเรียนรู้พัฒนาวิชาชีพให้เป็นวิชาชีพที่มีคุณค่า สามารถดึงดูด คนเก่ง ดี มีใจรักมาเป็นครู ภายใต้ระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ เปิดโอกาสทางการศึกษาให้คนไทยเข้าถึงการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพเพื่อให้ทุกคนมีโอกาสเข้าถึงการศึกษาและการ

เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมไม่ว่าจะเป็นครอบครัว ศาสนา องค์กร การปกครองส่วนท้องถิ่นและสถาบันอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการบริหารและจัดการศึกษาโดยเพิ่มบทบาทของผู้ที่อยู่นอกระบบ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552, หน้า 1-2) การศึกษาถือว่าเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ ดังจะเห็นได้ว่าประเทศที่มีความเจริญมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศชาติ ประชาชนสามารถประกอบอาชีพเป็นหลักเป็นฐาน มีคนตกงานน้อย มีสุขภาพดีนั้นหมายถึงประเทศได้จัดการศึกษาให้แก่คนในประเทศดีเพราะการศึกษาที่ดีจะบ่งบอกถึงคุณลักษณะของประชากรของประเทศนั้นๆ ในการพัฒนาคน พัฒนาประเทศชาติให้สามารถบรรลุเป้าหมายจำเป็นที่จะต้องพัฒนาระบบการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพดีพอเสียก่อน ก่อนที่จะพัฒนาประชากรและประเทศชาติให้ก้าวหน้าทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในกระแสโลกาภิวัตน์จากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โรงเรียนจึงจำเป็นต้องปรับแผนกลยุทธ์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่เพื่อวางแผนพัฒนาไปสู่เป้าหมายสำคัญในการบรรลุเป้าหมายคุณภาพการศึกษาคือผลผลิตของระบบการศึกษาที่เป็นความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องทุกคน ซึ่งเน้นคุณภาพของผู้เรียนและการเรียนการสอนเป็นหลัก(เกสร ใจชื่น, 2551 หน้า 1) โรงเรียนจึงเป็นหน่วยงานการศึกษาที่สำคัญที่สุดเพราะเป็นหน่วยปฏิบัติการ และผลการจัดการศึกษาจะเป็นเช่นใดเกิดขึ้นที่โรงเรียน ดังนั้นภารกิจหลักของโรงเรียน คือการจัดการสอนเพื่อให้นักเรียนบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีคุณภาพที่พึงประสงค์ทั้งทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคุณลักษณะที่พึงประสงค์และสุขภาพอนามัยดี (ชาลินี ฉายารัตน์, 2550, หน้า 1)

และหลักสูตรสถานศึกษา เป็นเครื่องมือสำคัญยิ่งในการศึกษาเพราะเป็นตัวกำหนดหรือกรอบของแนวปฏิบัติที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุเป้าหมาย หลักสูตรจะกำหนดสิ่งที่คาดหวังจะให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนและแนวทางในการจัดให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ต่างๆ นำไปสู่การสอนเป็นกระบวนการหรือวิธีการหนึ่งจะทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายหรือจุดประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ สถานศึกษามีหน้าที่จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเอง โดยกำหนดสาระในรายละเอียดเป็นรายปี รายภาค ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาชุมชน สังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน โดยคาดหวังว่าหลักสูตรสถานศึกษาจะสามารถช่วยให้จัดการศึกษาตอบสนองความต้องการ และพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และพร้อมที่จะสร้างสรรค์สังคมไทยให้มีศักยภาพ

อีสานใต้ประกอบด้วยคนกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ อันได้แก่ ลาว เขมร ส่วยและเยอ กลุ่มคนเหล่านี้กระจายตัวอยู่ทั่วทุกจังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดบุรีรัมย์ แต่ภาษาที่ใช้สื่อสารกันมากที่สุดคือภาษาเขมรและภาษาส่วยเป็นภาษาแม่ จังหวัดศรีสะเกษนั้นนับว่าเป็นชุมชนหนึ่งที่มีความหลากหลายทางภาษามาก เนื่องจากมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศกัมพูชา นอกจากนั้นยังมีการอพยพของกลุ่มชนต่างๆ ซึ่งเดิมเคยอยู่ในประเทศกัมพูชา ทำให้ภาษาพูดที่ใช้สื่อสารในจังหวัดนี้มีหลายภาษา เช่น ภาษาส่วย ภาษาเขมร เป็นต้น และจากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่าแนวโน้มการใช้ภาษาไทยถิ่นของผู้พูดที่ใช้ภาษาไทยถิ่นเหล่านี้เพื่อการสื่อสารเริ่มลดลง เพราะการแทรกแซงของภาษาไทยมาตรฐาน และการพูดภาษาไทยถิ่นดังกล่าวมีทัศนคติต่อภาษาของตนว่าเป็นภาษาที่มีวัฒนธรรมต่อยกว่าภาษาไทยมาตรฐาน เด็กที่เกิดใหม่จึงถูกสอนให้พูดภาษาไทยมาตรฐานเป็นภาษาแรก ซึ่งแตกต่างจากแต่เดิมที่จะเรียนเป็นภาษาที่สอง ผู้วิจัยจึงมีข้อสันนิษฐานว่านับวันภาษาเหล่านี้ก็จะเปลี่ยนแปลงไปตามอิทธิพลของภาษาไทยมาตรฐานมากขึ้นถ้าไม่มีการศึกษาเก็บรวบรวมคำศัพท์เหล่านี้ไว้ อาจทำให้เกิดการสูญหายของคำศัพท์หรือเสียงบางเสียงในภาษาเหล่านี้ได้ ผู้วิจัยในฐานะเป็นคนในพื้นที่โดยกำเนิด ใช้ภาษาถิ่นอีสานใต้ในการสื่อสารกัน และเพื่อให้รู้จักลักษณะที่สำคัญของภาษาโดยเฉพาะเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบไวยากรณ์รวมทั้งพัฒนาการของภาษาและยังเป็นครูผู้รับผิดชอบงานในด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเพื่อให้ทราบถึงการ

พัฒนาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาภาษาถิ่นอีสานใต้ให้มีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุผลทั้งหมดที่ได้กล่าวมาจึงเป็นเหตุจูงใจให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา การพัฒนาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาภาษาถิ่นอีสานใต้ จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อเสนอเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ โดยจะศึกษาองค์ประกอบ ของการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา กรอบแนวคิดทั้งหมด ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาภาษาถิ่นอีสานใต้ อย่างยั่งยืนต่อไป

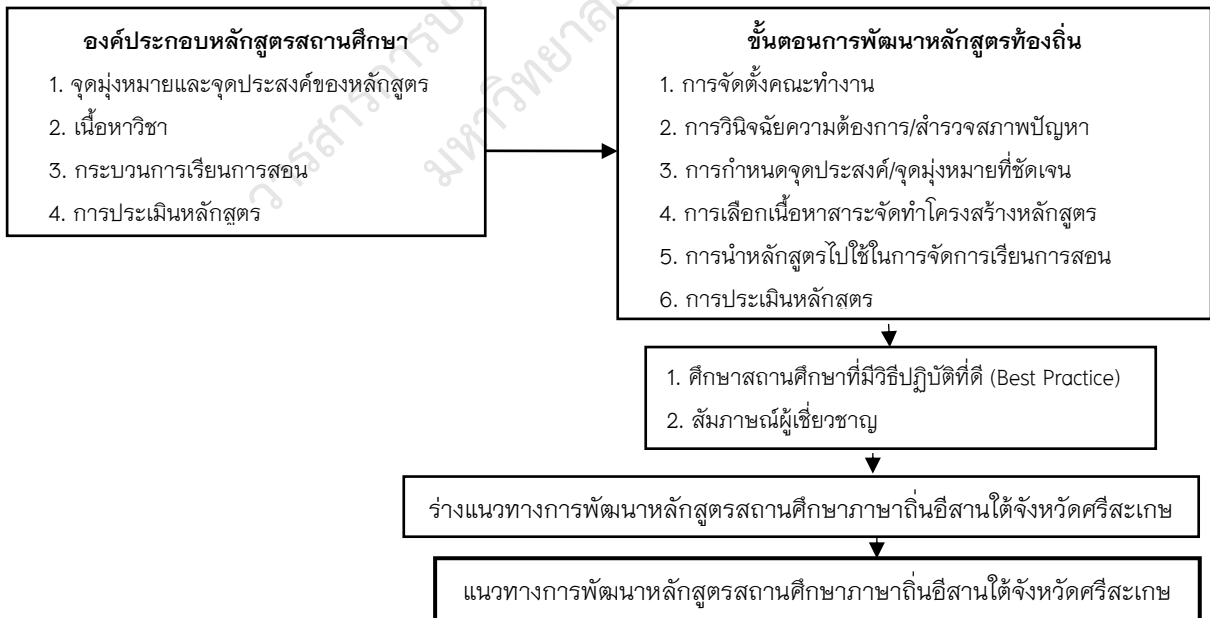
คำถามการวิจัย

1. องค์ประกอบของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาภาษาถิ่นอีสานใต้ จังหวัดศรีสะเกษ มีองค์ประกอบด้านใดบ้าง
2. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาภาษาถิ่นอีสานใต้ จังหวัดศรีสะเกษ เป็นอย่างไร
3. แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาภาษาถิ่นอีสานใต้จังหวัดศรีสะเกษ เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาภาษาถิ่นอีสานใต้ จังหวัดศรีสะเกษ
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาภาษาถิ่นอีสานใต้ จังหวัดศรีสะเกษ
3. เพื่อพัฒนาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาภาษาถิ่นอีสานใต้ จังหวัดศรีสะเกษ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาภาษาถิ่นอีสานใต้ จังหวัดศรีสะเกษ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยกำหนดคุณสมบัติ 1) มีประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษาอย่างน้อย 5 ปี 2) จบการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโทด้านการบริหารการศึกษา ด้านหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง 3) มีผลงานเป็นที่ยอมรับในวงการศึกษาวิชาการบริหารการศึกษา ตั้งแต่ระดับเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นไป เช่น เป็นผู้บริหารต้นแบบ เป็นผู้บริหารดีเด่น

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ภาษาถิ่นอีสานใต้ จังหวัดศรีสะเกษ

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 50 คน และครู 1,108 คน ในโรงเรียนที่จัดหลักสูตรสถานศึกษาภาษาถิ่นอีสานใต้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 28

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 44 คน และครู จำนวน 286 คน ในโรงเรียนที่จัดหลักสูตรสถานศึกษาภาษาถิ่นอีสานใต้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 28 ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ตามจำนวนที่ได้จากการเทียบกับตารางเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)

ระยะที่ 3 การศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาภาษาถิ่นอีสานใต้ จังหวัดศรีสะเกษ

1. ศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาภาษาถิ่นอีสานใต้ จากสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 10 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง 2 โรงเรียน เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดเล็ก ที่จัดหลักสูตรภาษาถิ่นอีสานใต้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 2 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ 2 คน หัวหน้างานวิชาการ 2 คน และปราชญ์ชาวบ้าน 4 คน

2. ประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของแนวทางเพื่อจัดทำคู่มือแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาภาษาถิ่นอีสานใต้ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ 1 คน หัวหน้างานวิชาการ 1 คน ปราชญ์ชาวบ้าน 2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมิน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยใช้เวลาในการดำเนินการระหว่างเดือนมิถุนายน 2558 ถึงเดือนพฤศจิกายน 2559

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาองค์ประกอบของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาภาษาถิ่นอีสานใต้ จังหวัดศรีสะเกษ

1.1 ผลการศึกษาได้องค์ประกอบของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาภาษาถิ่นอีสานใต้ที่จะใช้ในการวิจัย 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การจัดตั้งคณะทำงาน 2) การวินิจฉัยความต้องการ/สำรวจสภาพปัญหา 3) การกำหนดจุดประสงค์/จุดมุ่งหมายที่ชัดเจน 4) การเลือกเนื้อหาสาระจัดทำโครงสร้างหลักสูตร 5) การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน 6) การประเมินหลักสูตร

1.2 ผลการประเมินองค์ประกอบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาภาษาถิ่นอีสานใต้ จังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน การประเมินหลักสูตร การเลือกเนื้อหาสาระจัดทำโครงสร้างหลักสูตร การวินิจฉัยความต้องการ/สำรวจสภาพปัญหา การจัดตั้งคณะทำงาน และการกำหนดจุดประสงค์/จุดมุ่งหมายที่ชัดเจน

2. สภาพปัจจุบันการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาภาษาถิ่นอีสานใต้จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย 1 ข้อ เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การวินิจฉัยความต้องการ/สำรวจสภาพปัญหา การเลือกเนื้อหาสาระจัดทำโครงสร้างหลักสูตร การกำหนดจุดประสงค์/จุดมุ่งหมายที่ชัดเจน การจัดตั้งคณะทำงาน การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการประเมินหลักสูตร

สภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาภาษาถิ่นอีสานใต้ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การประเมินหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน การเลือกเนื้อหาสาระจัดทำโครงสร้างหลักสูตร การกำหนดจุดประสงค์/จุดมุ่งหมายที่ชัดเจน การวินิจฉัยความต้องการ/สำรวจสภาพปัญหา และการจัดตั้งคณะทำงาน

3. แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาภาษาถิ่นอีสานใต้ จังหวัดศรีสะเกษ สรุปได้ดังนี้

3.1 การจัดตั้งคณะทำงาน มีแนวทางการพัฒนาดังนี้ การจัดประชุมทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องของผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ประชาชนชาวบ้าน ครูผู้สอน เพื่อวิเคราะห์หลักสูตร ประชุมชี้แจงเกี่ยวกับความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ภาษาถิ่นอีสานใต้เลือกบุคคลที่มีความสามารถและมีความตั้งใจในการทำงาน จัดอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับคณะทำงานและครูผู้สอน วางแผนพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ภาษาถิ่นอีสานใต้ระหว่างครูผู้สอนกับประชาชนชาวบ้าน และแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการอื่นๆ ที่จำเป็น

3.2 การวินิจฉัยความต้องการ/สำรวจสภาพปัญหา มีแนวทางการพัฒนาดังนี้ ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ที่เป็นสาระแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ ศึกษาความพร้อม สภาพแวดล้อม เพื่อนำมากำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ศึกษาวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้จากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับท้องถิ่น ศึกษาสภาพแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและสิ่งสนับสนุนอื่นๆ ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ศึกษาสภาพปัญหาความต้องการของท้องถิ่นเพื่อนำเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรและการนำระบบข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางมาพัฒนา

3.3 การกำหนดจุดประสงค์/จุดมุ่งหมายที่ชัดเจน มีแนวทางการพัฒนาดังนี้ การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโดยอาศัยข้อมูลจากสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน การกำหนดจุดประสงค์ของรายวิชา/ กลุ่มประสบการณ์ ครอบคลุมกับสภาพที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนทั้ง 4 ด้าน คือ ความรู้ทักษะ เจตคติและกระบวนการ กำหนดจุดประสงค์ที่ชัดเจนและมีความเข้าใจตรงกันตามที่สังคมต้องการ และกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรจะระบุคุณสมบัติของผู้ที่จบหลักสูตรนั้นๆ

3.4 การเลือกเนื้อหาสาระจัดทำโครงสร้างหลักสูตร มีแนวทางการพัฒนาดังนี้ การเลือกเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ ความสามารถของผู้เรียน โดยเนื้อหาต้องมีความเชื่อถือได้ และสำคัญต่อการเรียนรู้ โครงสร้างหลักสูตรต้องอิงต้องสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ การจัดทำคำอธิบายรายวิชามีความเหมาะสมสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจนและสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ที่กำหนด การจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการเนื้อหาสาระระหว่างกลุ่มอย่างเหมาะสม การกำหนดจำนวนชั่วโมง/คาบ/หน่วยกิตให้เหมาะสมสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี รายภาค กำหนดเนื้อหาให้สัมพันธ์กับวิถีชีวิตประจำวันของคนในท้องถิ่นและมีประชาชนชาวบ้านหรือผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาถิ่นอีสานใต้ เข้ามาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา

3.5 การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีแนวทางการพัฒนาดังนี้ การจัดอบรมหรือประชุมพิเศษชี้แจงเกี่ยวกับวิธีการใช้หลักสูตรท้องถิ่นภาษาถิ่นอีสานใต้ การประชาสัมพันธ์หลักสูตรเพื่อสร้างความเข้าใจให้ผู้เกี่ยวข้องโดยเฉพาะส่วนที่มีผลต่อบทบาทหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเชิญประชาชนชาวบ้าน และใช้แหล่งเรียนรู้ชุมชนมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สร้างเครือข่ายการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่นทั้งในและนอกสถานศึกษา จัดทำคู่มือครูและเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่น ภาษาถิ่นอีสานใต้ไว้บริการครูภายในสถานศึกษาและผู้สนใจ

3.6 การประเมินหลักสูตร มีแนวทางการพัฒนาดังนี้ การประชุมคณะกรรมการ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อวางแผนประเมินหลักสูตรท้องถิ่น กำหนดรูปแบบ วิธีการ เกณฑ์ ขั้นตอนการประเมิน แง่ผลการประเมินการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นให้ผู้เกี่ยวข้องทราบทุกระยะ ใช้หลักสูตรท้องถิ่นอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม ให้ประชาชนชาวบ้าน และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินหลักสูตร นำผลการประเมินหลักสูตรมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบ ปรับปรุงพัฒนาสาระของหลักสูตรท้องถิ่นสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น

4. ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาภาษาถิ่นอีสานใต้จังหวัดศรีสะเกษ โดยผู้ทรงคุณวุฒิพบว่าโดยรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

1. องค์ประกอบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาภาษาถิ่นอีสานใต้จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยการศึกษาดูงาน การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรภาษาถิ่นอีสานใต้แล้วนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ เป็นองค์ประกอบของการพัฒนาหลักสูตรภาษาถิ่นอีสานใต้ นอกจากนั้นยังมีการตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรภาษาถิ่นอีสานใต้ ได้องค์ประกอบของการพัฒนาหลักสูตรภาษาถิ่นอีสานใต้ของสถานศึกษาที่จะใช้ในการวิจัย 6 ขั้นตอน คือ การจัดตั้งคณะทำงาน การวินิจฉัยความต้องการ/สำรวจสภาพปัญหา การกำหนดจุดประสงค์/จุดมุ่งหมายที่ชัดเจน การเลือกเนื้อหาสาระจัดทำโครงสร้างหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการประเมินหลักสูตรสอดคล้องกับกระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของอุดม เศษกิจวงศ์ (2545, หน้า 33-37) ที่เสนอกระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ไว้ 6 ขั้นตอน คือ 1) การสำรวจสภาพปัญหาชุมชน เป็นการศึกษาความเป็นอยู่ของชุมชนและผู้เรียนเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นอย่างแท้จริง 2) การวิเคราะห์สภาพปัญหาและกำหนดความต้องการ 3) การจัดทำผังหลักสูตร 4) การเขียนแผนการสอน การกำหนดหัวข้อเรื่อง การเขียนสาระสำคัญ การกำหนดขอบเขตเนื้อหา การกำหนดจุดประสงค์ทั่วไปหรือจุดประสงค์ปลายทาง การกำหนดจุดประสงค์เฉพาะหรือจุดประสงค์นำทาง

การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน การกำหนดสื่อการเรียนการสอน 5) การจัดการเรียนการสอน และ 6) การประเมินผล

2. สภาพปัจจุบันการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาภาษาถิ่นอีสานใต้ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรตามขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นภาษาถิ่นอีสานใต้ มีการวินิจฉัยความต้องการ/สำรวจสภาพปัญหาของชุมชนสำคัญที่สุด บุคลากรทุกคนให้ความสำคัญที่สุด นอกนั้นมีส่วนสำคัญรองลงมาตามลำดับสอดคล้องกับภารกิจของ ศิริพร วงรียา (2553, หน้า 95-96) ได้ทำการวิจัยสภาพปัญหาและประสิทธิผลการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครพนม พบว่า

1) การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองนครพนม มีสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหาและประสิทธิผลการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง 2) ความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ พบว่ามีสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัญหาและประสิทธิผลการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) ความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพและขนาดโรงเรียน มีประสิทธิผลการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 4) แนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองนครพนม มีทั้งหมด 4 ด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร และด้านการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร

สภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาภาษาถิ่นอีสานใต้ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากขั้นตอนการประเมินหลักสูตรเป็นขั้นตอนของคณะกรรมการประเมินหลักสูตรและคณะกรรมการสถานศึกษา ประชาชนชาวบ้าน ผู้นำชุมชน เท่านั้นมีส่วนประเมินบุคลากรส่วนใหญ่ในโรงเรียนจึงมีความต้องการเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการประเมินสอดคล้องกับภารกิจวิจัยบางประเด็นของชูลีพร เพาะบุญ (2553, หน้า 105-107) ได้ทำการวิจัย การประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนคริสตศงเคราะห์ อำเภองอกศรีเกษ จังหวัดนครนายก พบว่า ด้านบริบทโดยรวมมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ด้านกระบวนการโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ด้านผลผลิตโดยรวมมีความเหมาะสมมากที่สุด ส่วนแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ควรส่งเสริมและเพิ่มผลสัมฤทธิ์ให้ดียิ่งขึ้น ให้ผู้เรียนอ่านออกเขียนได้ถูกต้องตามหลักการสอนภาษาไทย ควรขยายผลไปยังระดับชั้นอื่นๆ และครอบคลุมทุกกลุ่มสาระเพื่อให้เกิดการพัฒนาทั้งระบบ

3. แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาภาษาถิ่นอีสานใต้ จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า 1) การจัดตั้งคณะทำงาน มีแนวทางการพัฒนา ได้แก่ การจัดประชุมทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ประชาชนชาวบ้าน ครูผู้สอน เพื่อวิเคราะห์หลักสูตร ประชุมชี้แจงเกี่ยวกับความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ภาษาถิ่นอีสานใต้ เลือบบุคคลที่มีความสามารถและมีความตั้งใจในการทำงาน จัดอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับคณะทำงานและครูผู้สอน วางแผนพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ภาษาถิ่นอีสานใต้ระหว่างครูผู้สอนกับประชาชนชาวบ้านและแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการอื่นๆ ที่จำเป็น 2) การวินิจฉัยความต้องการ/สำรวจสภาพปัญหา มีแนวทางการพัฒนา ได้แก่ ศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ที่เป็นสาระแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการศึกษาความพร้อม สภาพแวดล้อม เพื่อนำมากำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ศึกษาวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้จากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับท้องถิ่น ศึกษาสภาพแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและสิ่งสนับสนุนอื่นๆ ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ศึกษาสภาพปัญหาความต้องการของท้องถิ่นเพื่อนำเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรและการนำระบบข้อมูล

เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางมาใช้พัฒนา 3) การกำหนดจุดประสงค์/จุดมุ่งหมายที่ชัดเจน มีแนวทางการพัฒนา ได้แก่ การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโดยอาศัยข้อมูลจากสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนการกำหนดจุดประสงค์ของรายวิชา/กลุ่มประสบการณ์ ครอบคลุมกับสภาพที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนทั้ง 4 ด้าน คือ ความรู้ทักษะ เจตคติและกระบวนการ กำหนดจุดประสงค์ที่ชัดเจนและมีความเข้าใจตรงกันตามที่สังคมต้องการ และกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรจะระบุคุณสมบัติของผู้ที่จบหลักสูตรนั้นๆ 4) การเลือกเนื้อหาสาระจัดทำโครงสร้างหลักสูตร มีแนวทางการพัฒนา ได้แก่ การเลือกเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย วิทยความสามารถของผู้เรียน โดยเนื้อหาต้องมีความเชื่อถือได้ และสำคัญต่อการเรียนรู้ โครงสร้างหลักสูตรท้องถิ่นต้องสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ การจัดทำคำอธิบายรายวิชามีความเหมาะสมสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจนและสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ที่กำหนด การจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการเนื้อหาสาระระหว่างกลุ่มอย่างเหมาะสม การกำหนดจำนวนชั่วโมง/คาบ/หน่วยกิต ให้เหมาะสม สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี รายภาค กำหนดเนื้อหาให้สัมพันธ์กับวิถีชีวิตประจำวันของคนในท้องถิ่นและมีปราชญ์ชาวบ้านหรือผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาถิ่นอีสานใต้ เข้ามาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา 5) การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีแนวทางการพัฒนา ได้แก่ การจัดอบรมหรือปฐมนิเทศชี้แจงเกี่ยวกับวิธีการใช้หลักสูตรท้องถิ่น ภาษาถิ่นอีสานใต้ การประชาสัมพันธ์หลักสูตรเพื่อสร้างความเข้าใจให้ผู้เกี่ยวข้องโดยเฉพาะส่วนที่มีผลต่อบทบาทหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเชิญปราชญ์ชาวบ้าน และใช้แหล่งเรียนรู้ชุมชนมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่นทั้งในและนอกสถานศึกษา จัดทำคู่มือครูและเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่นภาษาถิ่นอีสานใต้ไว้บริการครูภายในสถานศึกษาและผู้ที่สนใจ และ 6) การประเมินหลักสูตร มีแนวทางการพัฒนา ได้แก่ การประชุมคณะกรรมการรวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนประเมินหลักสูตรท้องถิ่น กำหนดรูปแบบ วิธีการ เกณฑ์ ขั้นตอนการประเมินแจ้งผลการประเมินการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นให้ผู้เกี่ยวข้องทราบทุกระยะ ใช้หลักสูตรท้องถิ่นอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม ให้ปราชญ์ชาวบ้านและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินหลักสูตรท้องถิ่น ภาษาถิ่นอีสานใต้ นำผลการประเมินหลักสูตรท้องถิ่นมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบ ปรับปรุงพัฒนาสาระของหลักสูตรท้องถิ่น สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น สอดคล้องกับการวิจัยของ กัลยา กุหลาบขาว (2555, หน้า 97-99) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นรายวิชา ภาษาล้านนาเบื้องต้น หน่วยพื้นฐานภาษาล้านนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการหาประสิทธิภาพของหลักสูตรท้องถิ่นรายวิชา ภาษาล้านนาเบื้องต้น โดยการหาค่าความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรพบว่า มีค่าดัชนีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากแสดงว่าหลักสูตรรายวิชาภาษาล้านนาเบื้องต้น หน่วยพื้นฐานภาษาล้านนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 องค์ประกอบของหลักสูตรมีความสอดคล้องกัน 2) ผลการหาประสิทธิภาพของหลักสูตรท้องถิ่นรายวิชาภาษาล้านนาเบื้องต้น หน่วยพื้นฐานภาษาล้านนา จากผลการทดลองใช้หลักสูตรที่นำไปทดลองกับนักเรียนกลุ่มทดลอง พบว่า เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมและกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จัดให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงด้วยตนเอง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนอยู่ในระดับดีขึ้นไป โดยมีการวัดผลตามสภาพจริง 3 ด้าน ประกอบด้วยด้านความรู้ วัดผลจากการทำแบบทดสอบ ทำใบงาน ด้านทักษะวัดผลจากการปฏิบัติจริง ด้านคุณลักษณะ วัดผลจากการสังเกต รับผิดชอบในการส่งงาน การสอบถามและจากการสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาล้านนา โดยรวมนักเรียนมีความสุข สนุกสนานในการเรียนรู้ เห็นคุณค่าของภาษาพื้นเมืองหรือเรียกว่าภาษาล้านนาที่มีอยู่ในชุมชนของตนเองซึ่งเป็นภูมิปัญญาทางภาษา สนใจที่จะนำความรู้พื้นฐานภาษา

ล้านนาไปศึกษาเกี่ยวกับภาษาล้านนาในระดับสูงต่อไป และเข้าร่วมกิจกรรมสำคัญของชุมชนเพื่ออนุรักษ์และเผยแพร่ภาษาล้านนา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

- 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรตระหนักถึงการนำกระบวนการพัฒนาหลักสูตรภาษาถิ่นมาใช้ให้มากที่สุด
- 1.2 ควรเชิญปราชญ์ชาวบ้านที่มีความรู้ความเข้าใจ มีประสบการณ์เกี่ยวกับภาษาถิ่นอีสานได้มาถ่ายทอดความรู้ เพื่ออนุรักษ์ สืบทอดภาษาแก่คนรุ่นหลัง
- 1.3 หน่วยงานต้นสังกัดที่เกี่ยวข้องและรับผิดชอบในการจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานควรนำการพัฒนาแนวทางที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ไปศึกษารายละเอียดและแนวปฏิบัติเพื่อบรรจุลงในหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.4 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรจะต้องมีการปฏิบัติตามขั้นตอนการดำเนินงานของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดการเรียนการสอนและ การบริหารสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 การศึกษาสภาพปัญหาในท้องถิ่น ควรได้ลงไปในชุมชนอย่างใกล้ชิดสัมภาษณ์ สอบถามผู้เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นจะได้ข้อมูลเชิงลึกที่จะนำมาแก้ปัญหาและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง
- 2.2 การออกแบบสอบถามในการวิจัย ควรให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนในการให้ข้อมูลและตอบแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงในงานวิจัยมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา กุหลาบขาว. (2555). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นรายวิชา ภาษาล้านนาเบื้องต้น หน่วยพื้นฐานภาษาล้านนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์.
- เกสร ใจชื่น. (2551). ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชาลินี ฉายารัตน์. (2551). ปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชุลีพร เพาะบุญ. (2555). การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4-6 ของโรงเรียนคริสตศงเคราะห์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ศิริพร วัจวิทยา. (2553). สภาพปัญหาและประสิทธิผลการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาล นครพนม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครพนม : มหาวิทยาลัยนครพนม.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561). กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- _____. (2553). แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) : ฉบับสรุป. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- อุดม เขยทิวังศ์. (2545). หลักสูตรท้องถิ่น ยุทธศาสตร์การปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานคร.